

maar uiteindelijk blijkt hij toch de slimste.

Het stuk werd enthousiast onthaald. Het publiek genoot met volle teugen van Pomarius' streken: 'Als in een film, onafgebroken, trekken zijn brutaliteiten en vonden onze vermaakte belangstelling voorbij ...'.²⁴) Toen het doek was gevallen, bleef de zaal applaudisseren totdat de auteur, mr. C.P. van Rossem, op het podium verscheen om zich te laten fêteren. Broekhuijs beschouwde *Pomarius* als een leuke vorm van reclame, alleen vond hij dat van jhr. mr. Van Neerenheul een wel erg onbenullige figuur gemaakt was. Broekhuijs meende dat het gebaseerd was op de (niet overgeleverde maar gedeeltelijk in de *Handelsprotector* gepubliceerde) brochure *Misdaden van Broekhuijs*. In hoeverre hij daarin gelijk had, valt niet na te gaan maar in ieder geval kunnen we in *Pomarius* drie verhalen van de *Herinneringen* herkennen: 't Wief van d'n dokter', 'De roodrokjes' en 'Misbruik van vertrouwen'.²⁵)

Bordewijk die in het opstel 'Een Zaakwaarnemer' (*Geachte confrère*) ook aandacht aan Pomarius heeft besteed, schreef dat Broekhuijs helemaal niet tevreden was over het stuk. 'Indertijd heeft het veel succes gehad, en de toeschouwers waren opgetogen, maar Broekhuijs zelf was diep teleurgesteld. Hij had zich als toneelfiguur gewenst in nog veel reusachtiger afmetingen, meer naderend tot zijn opvatting van zichzelf.'²⁶) Er is echter niets dat op teleurstelling van Broekhuijs wijst. Ik vermoed daarom dat deze passage meer Bordewijks opvatting over Broekhuijs weergeeft dan Broekhuijs' opvatting over *Pomarius*.

Het beeld van Broekhuijs als slimme zaakwaarnemer klopt aardig. Hij had een fabelachtige kennis van het Nederlandse recht en wist daar ten behoeve van zijn cliënten (en zichzelf) handig gebruik van te maken. Wanneer hij in iemand een tegenstander zag, had hij altijd de neiging om deze te 'überlisten'.²⁷) Zijn slimheid heeft hem echter niet behoed voor forse tegenslagen: vervolging, gevangenisstraf en faillissementen.

Broekhuijs het slachtoffer (over gedichten van J.H. Speenhoff)

De populaire liedjeszanger J.H. Speenhoff (1869-1945) heeft zich diverse keren laten inspireren door Broekhuijs, soms zelfs in opdracht. Het is gissen hoe nu precies de relatie was tussen Speenhoff en Broekhuijs, maar het is wel bekend dat Speenhoff samen met Herman Schotel en Willem van Pottum, de tekenaars van de